

บทที่ 3 วิธีการวิจัย

3.1 วิธีการวิจัย

กิจกรรมที่ 1 การศึกษากระบวนการอนุรักษ์และฟื้นฟูพืชท้องถิ่นและความหลากหลายทางชีวภาพแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 2 กิจกรรมย่อย ดังนี้

1.1 การถอดบทเรียนกระบวนการจัดการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์พืชท้องถิ่นบน

พื้นที่สูงแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตัวอย่าง Food bank

พื้นที่ดำเนินงาน: จำนวน 4 พื้นที่ ได้แก่ พื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงปางมะโอ วาวิ แม่สลอง และโป่งคำ

- 1) การถอดบทเรียนแนวปฏิบัติที่ดี เจาะลึก ปัจจัยความสำเร็จ ของชุมชนตัวอย่างด้านการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ (ชุมชนตัวอย่าง Food bank)
  - 1.1) คัดเลือกชุมชนตัวอย่าง Food bank ที่อยู่ในระดับการพัฒนากลุ่มดีมาก (ชุมชนที่สามารถขับเคลื่อนกิจกรรมด้านการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพอย่างต่อเนื่อง และสามารถสร้างรายได้ความหลากหลายของพันธุ์พืช/เห็ดในท้องถิ่น รวมทั้งเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กับชุมชนอื่นๆ)
  - 1.2) กำหนดรูปแบบการถอดบทเรียนและออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในถอดบทเรียนที่เหมาะสม เช่น การทบทวนระหว่างปฏิบัติการ (After Action Review technique: AAR)
  - 1.3) ดำเนินการถอดบทเรียน เจาะลึก ปัจจัยความสำเร็จ ของชุมชนตัวอย่างเป้าหมายแบบมีส่วนร่วม โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านการประชุมกลุ่มย่อย (Focus group) การสัมภาษณ์ และการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการประเมินตามตัวชี้วัดความสำเร็จการพัฒนาชุมชนตัวอย่าง Food bank เป็นต้น
  - 1.4) วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการถอดบทเรียนชุมชนตัวอย่างแต่ละพื้นที่แบบมีส่วนร่วม

1.2 การประเมินมูลค่าการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชนตัวอย่าง Food bank

พื้นที่ดำเนินงาน: จำนวน 4 พื้นที่ ได้แก่ พื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงปางมะโอ ปางแดงใน วาวิ (แม่พริก) และสบเมย

วิธีการดำเนินงาน

- 1) คัดเลือกพื้นที่ชุมชนตัวอย่างด้านการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์พืชท้องถิ่นและความหลากหลายทางชีวภาพบนพื้นที่สูง (ชุมชนตัวอย่าง Food bank) ที่มีบริบทของพื้นที่แตกต่างกัน จำนวน 4 ชุมชน ได้แก่ โครงการฯ ปางมะโอ (บ้านแม่ซ้าย) วาวิ (แม่พริก) บ้านปางแดงใน (โครงการฯ ปางแดงใน) และ บ้านห้วยน้ำใส (โครงการฯ สบเมย)

- 2) ทำการประเมินมูลค่าจากการใช้ประโยชน์ทางอ้อม (indirect use value) เช่น การดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และการป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน เป็นต้น โดยวิธีการวางแผนสำรวจและเก็บข้อมูล ในพื้นที่ที่มีการอนุรักษ์ พื้นที่พืชท้องถิ่นและความหลากหลายทางชีวภาพในชุมชน เช่น ป่าธรรมชาติ หรือระบบวนเกษตร สำหรับขนาดแปลงและจำนวนแปลงศึกษานั้นพิจารณาตามความเหมาะสมของพื้นที่
- 3) นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ส่วนข้อมูลที่ได้จากการวางแผนศึกษานำมาวิเคราะห์หาค่าต่างๆ เช่น ความหนาแน่นของพืชพรรณ ความหลากหลายชนิด และปริมาณการกักเก็บคาร์บอนไดร็อกไซด์ เป็นต้น
- 4) นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ทั้งหมด มาประเมินมูลค่าจากการใช้ประโยชน์ทางอ้อม โดยคำนวณเฉพาะผลตอบแทนที่เป็นตัวเงิน จากราคาตลาด (Market Value) ซึ่งข้อมูลที่ได้จะแสดงให้เห็นถึงคุณค่าจากการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพในชุมชน กระตุ้นให้คนในชุมชนมีความรู้ ความเข้าใจ และรู้สึกหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน นอกจากนี้ยังเป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญในการวางแผนการอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชนให้เพียงพอต่อความต้องการใช้ประโยชน์ในชุมชน

กิจกรรมที่ 2 การศึกษาเทคโนโลยีการปลูกและการจัดการพืชและเห็ดท้องถิ่นสำหรับรักษาฐานพันธุกรรมที่มีคุณค่าและการพัฒนาต่อยอดการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ประกอบด้วย 3 กิจกรรมย่อย ดังนี้

2.1 การศึกษาปัจจัยแวดล้อมและรูปแบบการปลูกพันธุ์พืชหายาก/พืชที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจของชุมชนบนพื้นที่สูง ได้แก่ ดินฮังดอย มะเขาควย น้อยหน้าเครือ เจ้าแตรง และมะแขว่น

- พื้นที่ดำเนินงาน: 1) พื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 8 พื้นที่ ได้แก่ ปางมะโอ แม่มะลอ ปางหินฝน บ่อเกลือ ดอยปู่ โหล่งขอด ป่าแป และสบเมย
- 2) พื้นที่โครงการหลวง 1 พื้นที่ ได้แก่ ห้วยโป่ง

วิธีการดำเนินงาน

- 1) การศึกษาปัจจัยแวดล้อมและการกระจายพันธุ์ของพันธุ์พืชท้องถิ่นหายาก 4 ชนิด ได้แก่ ดินฮังดอย (*Daiswa polyphylla* smith) มะเขาควย (*Dittoceras maculatum* Kerr) น้อยหน้าเครือ (*Kadsura* spp.) และเจ้าแตรง (*Lilium primulinum* Baker var. *burmanicum* (W.W.Smith) Stearn)
  - 1.1) สำรวจถิ่นอาศัย (Habitat) ของพืชในสภาพป่าธรรมชาติ เก็บข้อมูลพืชที่พบ ลักษณะนิสัย (Habit) ของพืช
  - 1.2) เก็บข้อมูลภูมิปัญญาและการใช้ประโยชน์ รวมถึงมูลค่าทางเศรษฐกิจ โดยวิธีการสัมภาษณ์เกษตรกรหรือคนในพื้นที่ที่มีการนำมาใช้ประโยชน์
  - 1.3) วิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลเพื่อจัดทำชุดองค์ความรู้พืชแต่ละชนิด

2) การศึกษารูปแบบการปลูกการจัดการพืชท้องถิ่นหายาก/พืชที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ 4 ชนิด ได้แก่ น้อยหน่าเครือ มะเขากวาย มะแขว่น และเจ้าแตรวง

2.1) คัดเลือกพันธุ์ ศึกษาวิธีการเพาะขยายพันธุ์ การปลูก และการจัดการที่เหมาะสมกับพืชแต่ละชนิด ในแปลงทดสอบร่วมกับเกษตรกร โดยมีประเด็นศึกษาดังนี้

ลำดับ	ชนิดพืช	ประเด็นศึกษา	พื้นที่
1	น้อยหน่าเครือ	1) ทดสอบวิธีการเพาะขยายพันธุ์โดยวิธีการไม่อาศัยเพศ (เสียบยอด ตอนกิ่ง) 2) รูปแบบการปลูก (ขึ้นค้างและการจัดทรงต้น) 3) การจัดการปุ๋ย (อินทรีย์/เคมี/ไม่ใส่) 4) ปริมาณผลผลิตต่อต้น 5) คุณค่าทางโภชนาการ	ห้วยโป่ง โหล่งขอด
2	มะเขากวาย	1) ทดสอบวิธีการเพาะขยายพันธุ์โดยวิธีการไม่อาศัยเพศ (ตอนกิ่ง) 2) รูปแบบการปลูก (ร่วมกับต้นไม้ป่าและขึ้นค้าง) 3) การจัดการปุ๋ย (อินทรีย์/เคมี/ไม่ใส่) 4) เก็บข้อมูลการเจริญเติบโตต่อเนื่อง จากปี พ.ศ. 2565	ปางหินฝน บ่อเกลือ และดอยปู่
3	มะแขว่น	1) การจัดทรงต้น 2) การเก็บข้อมูลผลผลิตต่อเนื่องจาก ปี พ.ศ. 2565 3) คุณค่าทางโภชนาการ/ปริมาณน้ำมันหอมระเหยของผลมะแขว่น	ป่าแป๋ สบเมย
4	เจ้าแตรวง	1) สัดส่วนของวัสดุปลูกที่เหมาะสมในกระถาง (ดิน แกลบดำ ขุยมะพร้าว และปุ๋ยอินทรีย์) 2) การเพาะขยายพันธุ์ (หว่านได้ดิน ผล) 3) คุณค่าทางโภชนาการของหว่านได้ดิน	ดอยปู่ ปางหินฝน

2.2) ดำเนินการศึกษา/ทดลอง/ทดสอบ ตามประเด็นศึกษา โดยกำหนดกรรมวิธีที่สอดคล้องกับพืชเป้าหมายแต่ละชนิด

2.3) บันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลปัจจัยแวดล้อม ลักษณะประจำพันธุ์ การเจริญเติบโต และการให้ผลผลิต เป็นต้น

2.2 การศึกษาและพัฒนาแหล่งรวบรวมพันธุ์พืชท้องถิ่นบนพื้นที่สูงเพื่อเก็บรักษาฐานพันธุกรรมและการใช้ประโยชน์ของชุมชนบนพื้นที่สูง

พื้นที่ดำเนินงาน: จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ พื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงแม่สลอง (บ้านปางต้นเตื่อ) โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงปางหินฝน และอุทยานหลวงราชพฤกษ์

วิธีการดำเนินงาน

1) สำรวจและคัดเลือกพื้นที่ที่เหมาะสม สำหรับพัฒนาเป็นแหล่งรวบรวมพันธุ์พืชท้องถิ่น โดยอาจจะเป็นพื้นที่แปลงสาธิตของโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงพื้นที่สาธารณะของชุมชน หรือพื้นที่ป่ารอบชุมชน

- 2) วางแผนการดำเนินงานร่วมกับชุมชนและเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ ดังนี้
  - 2.1) จัดทำพิกัดขอบเขตพื้นที่ และจัดเตรียมพื้นที่
  - 2.2) กำหนดชนิดพืช โดยเน้นกลุ่มพืชท้องถิ่นหายาก พืชท้องถิ่นที่มีความต้องการใช้ประโยชน์ และพืชที่เป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่สูง
  - 2.3) จัดเตรียมพันธุ์พืชท้องถิ่นโดยการเพาะขยายพันธุ์ภายในชุมชน หรือแลกเปลี่ยนพันธุ์กรรมพืชกับชุมชนอื่น ๆ
  - 2.4) ดำเนินการปลูกพืชที่กำหนด และดูแลรักษาอย่างต่อเนื่อง
- 3) จัดทำฐานข้อมูลพืชท้องถิ่นที่รวบรวมในพื้นที่ ตลอดจนป้ายพรรณไม้ และสื่อองค์ความรู้พรรณไม้และการใช้ประโยชน์

2.3 การศึกษาและพัฒนากลุ่มพืชท้องถิ่นและพืชเศรษฐกิจร่วมกับการเพาะเห็ดป่าไมคอร์ไรซากล้าไม้เพื่อพัฒนาแหล่งอาหารและฟื้นฟูสภาพแวดล้อมของชุมชน

พื้นที่ดำเนินงาน: พื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 6 พื้นที่ ได้แก่ วาวี ปางมะโฮ่ โป่งคำปางหินฝน แม่จริม และแม่มะล่อ

วิธีการดำเนินงาน

- 1) คัดเลือกชนิดพืชท้องถิ่น พืชเศรษฐกิจ และไม้ป่าเศรษฐกิจ อย่างน้อยกลุ่มละ 3 ชนิด สำหรับทดสอบการใส่เชื้อเห็ดป่าไมคอร์ไรซา ทั้งหมด 3 ชนิด ได้แก่ เห็ดตับเต่า เห็ดเผาะ และเห็ดหล่ม/หรือเห็ดแดง เพื่อศึกษาการเจริญเติบโตของพันธุ์ไม้ และการออกดอกเห็ด โดยแบ่งกลุ่มพืช ดังนี้
  - 1.1) เห็ดตับเต่า
    - กลุ่มพืชท้องถิ่น เช่น น้อยหน่าเครือ ลิงลาว เชียงดา ผักกูด มะขามป้อม หว้า มะกอกน้ำ ชาอัสสัม มะขม มะนาว มะกรูด และผักหวานป่า เป็นต้น
    - กลุ่มพืชเศรษฐกิจ เช่น อะโวคาโด กาแฟ ส้มโอ มะม่วง น้อยหน่า และขนุน เป็นต้น
    - กลุ่มไม้ป่า/ไม้ต่างประเทศ เช่น หางนกยูงไทย เสี้ยว จันทน์ทองเทศ และการบูร เป็นต้น
  - 1.2) เห็ดเผาะ เห็ดหล่ม เห็ดแดง และเห็ดตระโงก
    - กลุ่มไม้ป่าเศรษฐกิจ/ไม้มีค่า เช่น ยางนา ยางเหียง ยางพลวง เต็ง รัง พะยอม และตะเคียน เป็นต้น
- 2) เตรียมกล้าไม้ที่ได้จากการเพาะเมล็ดที่เพาะไว้ในถุงหรือกระถาง สำหรับใช้ปลูก ร่วมกับการทดสอบใส่เชื้อเห็ดป่าไมคอร์ไรซา ทั้งหมด 3 ชนิด
- 3) เตรียมหัวเชื้อเห็ดตับเต่า เห็ดเผาะ เห็ดหล่ม/หรือเห็ดแดง สำหรับใส่ในกล้าไม้ ประกอบด้วย หัวเชื้อเห็ดจากเมล็ดข้าวฟ่าง และหัวเชื้อจากดอกเห็ดสด
- 4) การทดสอบการใส่เชื้อเห็ดป่าไมคอร์ไรซาร่วมกับกล้าไม้ อายุของกล้าไม้ที่เหมาะสมต่อการใส่เชื้อ คือ อายุประมาณ 45 - 60 วัน (ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับชนิดพืช) โดยแบ่งการทดสอบออกเป็น 3 วิธี ดังนี้

วิธีที่ 1 คือ ใส่หัวเชื้อเห็ดจากเมล็ดข้าวฟ่าง/หรือหัวเชื้อในอาหารเหลว (อัตรา 10 ซีซี : ความสูงกล้าไม้ 10 เซนติเมตร)

วิธีที่ 2 คือ ใส่หัวเชื้อเห็ดที่ได้จากดอกเห็ดสด (อัตรา 10 ซีซี : ความสูงกล้าไม้ 10 เซนติเมตร)

วิธีที่ 3 คือ ชุดควบคุม (ไม่ใส่เชื้อเห็ดป่าไมคอร์ไรซา)

วิธีการเตรียมหัวเชื้อเห็ดสำหรับใส่กล้าไม้

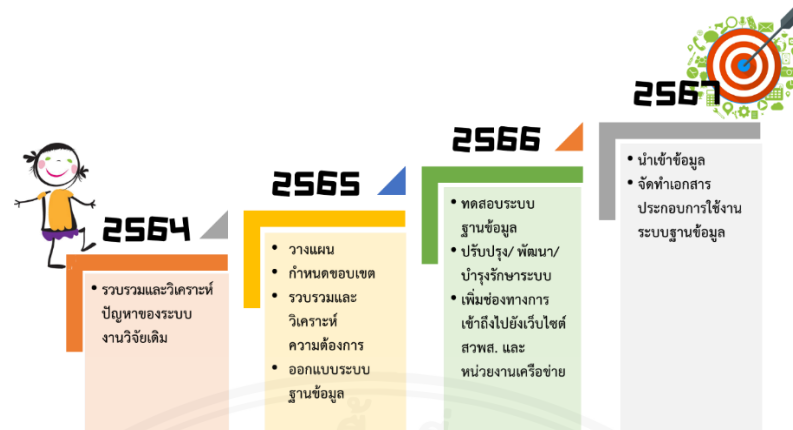
- (1) หัวเชื้อเห็ดจากเมล็ดข้าวฟ่าง นำหัวเชื้อเห็ดที่เลี้ยงในเมล็ดข้าวฟ่างที่มีเส้นใยเห็ดเจริญเติบโตได้ดีใส่ซามหรือกะละมัง จากนั้นเติมน้ำเปล่าที่ปราศจากคลอรีนในอัตราส่วน เชื้อเห็ด 1 ขวด ต่อน้ำ 1 ลิตร ขยี้เมล็ดข้าวฟ่างจนเส้นใยเชื้อเห็ดหลุดออก กระทั่งกลายเป็นสีน้ำตาลดำ และกรองเอาเฉพาะหัวเชื้อ ปริมาณที่ใช้หัวเชื้อเต็มในกล้าไม้ คือ หัวเชื้อเห็ด อัตรา 10 ซีซี : ความสูงกล้าไม้ 10 เซนติเมตร
- (2) หัวเชื้อจากดอกเห็ดสด นำดอกเห็ดสดแก่ คัดเอาเฉพาะดอกเห็ดไม่ต้องล้างน้ำ ผสมกับน้ำเปล่าที่ปราศจากคลอรีน อัตรา 1:2 นำมาปั่นส่วนผสมให้ละเอียดจะได้หัวเชื้อเห็ดจากดอกเห็ดสด ปริมาณที่ใช้หัวเชื้อเต็มในกล้าไม้ คือ หัวเชื้อเห็ด อัตรา 10 ซีซี : ความสูงกล้าไม้ 10 เซนติเมตร
- 5) ดำเนินการใส่เชื้อเห็ดในระยะกล้าไม้ก่อนนำไปปลูก ควรใส่เชื้อเห็ด 2 รอบ ระยะเวลาห่างกัน 15 - 30 วัน ช่วงแรกอย่าเพิ่งรดน้ำ รอดินในถุงเริ่มแห้ง ให้แน่ใจว่าต้นกล้าดูดเชื้อเห็ดขึ้นไปหมดแล้วประมาณ 2 - 3 วัน
- 6) เมื่อต้นกล้า อายุ 4 - 5 เดือน ทำการปลูกในแปลงทดสอบร่วมกับเกษตรกร (เก็บตัวอย่างดินในแปลงทดสอบเพื่อนำมาวิเคราะห์สมบัติของดินก่อน และหลังการปลูกกล้าไม้แต่ละชนิด)
- 7) บันทึกผลการศึกษา ดังนี้
  - การเจริญเติบโตทางด้านความสูง และเส้นผ่านศูนย์กลางที่ระดับคอรากของลำต้น
  - ลักษณะทางสัณฐาน รากแขนง ความยาวราก จำนวนใบ ขนาดใบ และสีของใบ
  - ติดตามการเจริญร่วมกันของเชื้อเห็ดไมคอร์ไรซากับรากพืชอาศัยทั้งในระยะกล้า และหลังจากปลูกในแปลงทดสอบ
  - ติดตามการเจริญเติบโตของต้นพืชอย่างต่อเนื่อง และการให้ผลผลิตของดอกเห็ด
- 8) วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการศึกษา

กิจกรรมที่ 3 การพัฒนาฐานข้อมูลเพื่อรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลองค์ความรู้ความหลากหลายทางชีวภาพ และภูมิปัญญาการใช้ประโยชน์พืชและเห็ดบนพื้นที่สูง และพัฒนาระบบให้สามารถเชื่อมโยงกับระบบฐานข้อมูลของ สวพส. ให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลที่สามารถเข้าถึงได้สะดวกและรวดเร็ว

วิธีการดำเนินงาน

การพัฒนาฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาการใช้ประโยชน์ของชุมชนบนพื้นที่สูง มีแผนการดำเนินงาน 4 ระยะ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564-2567 (ภาพที่ 3-1) โดยในปี 2566 มีกิจกรรมการดำเนินงานต่อเนื่อง ดังนี้

- 1) ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลความหลากหลายของพืชและเห็ดท้องถิ่นรายพื้นที่จากการศึกษารวบรวมในระยะที่ผ่านมา (ปี พ.ศ. 2550-2565) และจัดแบ่งกลุ่มพืชตามการใช้ประโยชน์และสถานภาพของพืช รวมถึงตรวจสอบความถูกต้องและความซ้ำซ้อนของข้อมูลความหลากหลายของพืชและเห็ดท้องถิ่น
- 2) วิเคราะห์ข้อมูลและกำหนดขอบเขต/องค์ประกอบของข้อมูลที่จำเป็นสำหรับประกอบการออกแบบฐานข้อมูลฯ ร่วมกับนักวิจัย เจ้าหน้าที่โครงการ และผู้เกี่ยวข้อง
- 3) ออกแบบโครงสร้างของฐานข้อมูล ในรูปแบบ Excel ที่สามารถจัดระเบียบข้อมูลอย่างเป็นระบบและเป็นหมวดหมู่ เชื่อมโยงระหว่างข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาการใช้ประโยชน์บนพื้นที่สูง
- 4) ออกแบบและพัฒนาระบบฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาการใช้ประโยชน์ของแต่ละชุมชน ในรูปแบบดิจิทัล (เบื้องต้น) สำหรับให้สืบค้นและนำไปใช้ประโยชน์ให้มีความเป็นปัจจุบัน จัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ และสามารถรองรับระบบปฏิบัติการรุ่นใหม่ได้ เช่น การปรับแก้ชุดคำสั่งในระบบฐานข้อมูลเดิมที่พัฒนาขึ้นให้รองรับกับระบบปฏิบัติการปัจจุบันของเซิร์ฟเวอร์ และการปรับปรุงระบบในส่วนของการทำงานเบื้องหลัง (Back office) และส่วนการแสดงผลเบื้องหน้า (Front office) พัฒนาระบบการวิเคราะห์และและรูปแบบการแสดงผล รวมทั้งสามารถจัดทำรายงานจากระบบฐานข้อมูลสำหรับเจ้าหน้าที่ เพื่อให้มีรูปแบบการแสดงผลที่ใช้งานได้สะดวกต่อการสืบค้น และสามารถใช้งานได้ตรงตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- 5) ทดสอบนำเข้าข้อมูลความหลากหลายของพืชท้องถิ่นและภูมิปัญญาการใช้ประโยชน์อย่างน้อย 5 ชุมชน 3 กลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของระบบฐานข้อมูลที่ได้รับการพัฒนาขึ้น (เบื้องต้น)
- 6) สรุปและประเมินผลระบบฐานข้อมูลร่วมกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้งานต่อไป

ภาพที่ 3-1 แผนการพัฒนาระบบฐานข้อมูลองค์ความรู้และความหลากหลายทางชีวภาพบนพื้นที่สูง

3.2 พื้นที่ดำเนินการวิจัย

ในประเทศ/ ต่างประเทศ	ชื่อประเทศ/ จังหวัด	พื้นที่ที่ทำวิจัย	ชื่อสถานที่
ในประเทศ	เชียงใหม่	สวพส.	โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงดอยปุย อ. เมือง
ในประเทศ	เชียงใหม่	สวพส.	โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงปางมะโอ อ. เชียงดาว
ในประเทศ	เชียงใหม่	สวพส.	โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงโหล่งขอด อ. พร้าวก
ในประเทศ	เชียงใหม่	สวพส.	โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงปางหินฝน อ. แม่แจ่ม
ในประเทศ	เชียงใหม่	สวพส.	โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงแม่มะลอ อ. แม่แจ่ม
ในประเทศ	เชียงใหม่	สวพส.	โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะแม่แฮหลวง อ. อมก๋อย
ในประเทศ	เชียงใหม่	สวพส.	อุทยานหลวงราชพฤกษ์ อ. เมือง
ในประเทศ	เชียงราย	โครงการหลวง	ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยโป่ง อ. เวียงป่าเป้า
ในประเทศ	เชียงราย	สวพส.	โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงวาวี อ. แม่สรวย
ในประเทศ	เชียงราย	สวพส.	โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงแม่สลอง อ. แม่ฟ้าหลวง
ในประเทศ	น่าน	สวพส.	โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงโป่งคำ อ. สันติสุข
ในประเทศ	น่าน	สวพส.	โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงแม่จรม อ. แม่จรม
ในประเทศ	น่าน	สวพส.	โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงบ่อเกลือ อ. บ่อเกลือ
ในประเทศ	แม่ฮ่องสอน	สวพส.	โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงสบเมย อ. สบเมย